

**STRATEGY OF THE WORLD HEALTH ORGANIZATION IN THE FIELD
OF NUTRITION AND ITS IMPLEMENTATION IN THE STATE POLICY
OF UKRAINE**

**СТРАТЕГІЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У
ГАЛУЗІ ХАРЧУВАННЯ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ У ДЕРЖАВНІЙ ПОЛІТИЦІ
УКРАЇНИ**

Stetsenko Nataliia Oleksandrivna

Associate Professor

The Healthy Foods Technology Department

Educational and Scientific Institute of Food Technologies

National University of Food Technologies

Kyiv, Ukraine

Стеценко Наталія Олександрівна

доцент

кафедра технології оздоровчих продуктів

Навчально-науковий інститут харчових технологій

Національний університет харчових технологій

м. Київ, Україна

Annotation. *An analysis of current trends in the strategic policy of the World Health Organization in the field of nutrition was carried out. The work showed that*

governments play a major role in creating a healthy food environment. Factors by which the state can stimulate consumer demand for health food were identified.

Keywords: *health, WHO, nutrition, government policy, health food.*

Анотація. *Проведено аналіз сучасних напрямів стратегічної політики Всесвітньої організації охорони здоров'я у галузі харчування. Показано, що уряди відіграють головну роль у формуванні здорового продовольчого середовища. Визначені заходи, за допомогою яких держава може стимулювати споживчий попит на харчові продукти оздоровчого призначення.*

Ключові слова: *здоров'я, ВООЗ, харчування, державна політика, оздоровчі харчові продукти.*

Україна вступила у XXI століття у стані значного погіршення здоров'я населення країни, скорочення середньої тривалості життя, зниження приросту населення. Наразі актуальним завданням для усіх верств населення повинна стати зміна структури харчування з поширенням продуктів оздоровчого призначення.

За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), харчування представляє собою прийом харчових продуктів відповідно до дієтичних потреб організму [1]. Правильне харчування, тобто належна, добре збалансована їжа у поєднанні з регулярними фізичними навантаженнями, лежить у основі гарного здоров'я. Погане харчування може привести до ослаблення імунітету, підвищення схильності до хвороб, порушення фізичного та психічного розвитку і зниження продуктивності.

У 2004 році була прийнята Глобальна стратегія Всесвітньої організації охорони здоров'я з харчування, фізичної активності та здоров'я, у якій встановлені чотири основні мети [1]:

1. Скорочення чинників ризику неінфекційних захворювань у результаті

нездорового раціону харчування та недостатньої фізичної активності за рахунок рішучих дій у галузі суспільної охорони здоров'я, а також заходів по укріпленню здоров'я та профілактиці хвороб.

2. Розширення загального усвідомлення та розуміння ролі раціону харчування та фізичної активності як детермінантів здоров'я населення і позитивного потенціалу профілактичних заходів.

3. Заохочення розроблення та реалізації глобальних, регіональних, національних та суспільних політичних курсів та планів дій для поліпшення раціону харчування і підвищення фізичної активності, які характеризуються сталістю, всеосяжністю та здатністю залучити всі сторони, зокрема громадянське суспільство, приватний сектор та засоби масової інформації.

4. Збір наукових даних та моніторинг основних впливів на раціон харчування та фізичну активність; надання підтримки науковим дослідженням із широкої гами відповідних галузей; розвиток кадрових ресурсів, необхідних для підтримання та укріплення медико-санітарної діяльності у цій галузі.

Держави-члени ВООЗ висунули мету щодо скорочення глобального споживання солі на 30% до 2025 року, а також щодо припинення збільшення числа випадків діабету та ожиріння у дорослих людей, підлітків і надмірної ваги у дітей до 2025 року.

До формування здорового продовольчого середовища, що включає продовольчі системи, які сприяють різноманітному, збалансованому і здоровому харчуванню, необхідно залучати численні сектори і зацікавлені сторони, у тому числі уряди та державний і приватний сектори. Уряди грають головну роль у формуванні здорового продовольчого середовища, що дозволяє людям приймати і підтримувати практику здорового харчування за допомогою таких заходів:

посилення стимулів, що спонукають виробників і роздрібних торговців вирощувати, використовувати і продавати свіжі фрукти і овочі;

стимулювання зміни складу харчових продуктів для зниження вмісту насичених жирів, транс-жирів, вільних цукрів та солі з метою виключення транс-жирів промислового виробництва зі складу харчових продуктів;

здійснення рекомендацій ВООЗ щодо орієнтованого на дітей маркетингу харчових продуктів і безалкогольних напоїв;

встановлення стандартів, що сприяють практиці здорового харчування, шляхом забезпечення наявності здорових, поживних, безпечних і доступних за вартістю харчових продуктів у дошкільних установах, школах, інших громадських установах і на робочих місцях;

вивчення нормативних та добровільних інструментів (наприклад, правил маркетингу і політики щодо маркування харчових продуктів), а також економічних стимулів або стримуючих чинників (наприклад, оподаткування та субсидії) для сприяння здоровому харчуванню;

стимулювання транснаціональних, національних і місцевих служб та підприємств громадського харчування з метою поліпшення поживних якостей їх продукції: забезпечення наявності варіантів здорового харчування, їх доступності за вартістю та перегляду розміру порцій і цін на них.

Стимулювання споживчого попиту на здорові харчові продукти держава може забезпечувати за допомогою таких заходів [2]:

підвищення обізнаності споживачів про здорове харчування;

розроблення шкільних стратегій і програм, спрямованих на прийняття та підтримку практики здорового харчування серед дітей;

просвітницька діяльність для поліпшення обізнаності дітей, підлітків і дорослих щодо практики здорового харчування;

сприяння у розвитку кулінарних навичок, у тому числі у дітей, у рамках шкільного навчання;

надання підтримки для забезпечення інформації у пунктах продажу, в тому числі за допомогою маркування, що містить точну, стандартизовану і всеосяжну інформацію про вміст поживних речовин у харчових продуктах (у

відповідності з керівними принципами Комісії з Кодексу Аліментаріус), і нанесення додаткового маркування на лицьову сторону упаковки, щоб споживачам було простіше зрозуміти цю інформацію;

консультування з питань харчування на рівні первинної медико-санітарної допомоги.

Формування знань у питаннях харчування, здорового способу життя може привести до змін у культурі споживання та підвищити споживчий попит на продукти оздоровчого харчування.

Література:

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: <http://www.euro.who.int/ru/health-topics/disease-prevention/nutrition/nutrition>

2. Мардар М.Р. Формування споживчих переваг до функціональних продуктів харчування на основі маркетингових досліджень. *Економіка харчової промисловості*. 2015.№ 1(25). С. 19-25.